

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

a judecat în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Vitali Cebotari, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui

Stîngu Samir XXX, născut la XXXX, originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 27.06.2018 pînă la 17.07.2018;

Instanța de apel de la 20.08.2018 pînă la 02.10.2018;

Instanța de recurs de la 13.12.2018 pînă la 26.03.2019.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 17 iulie 2018, Stîngu Samir a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită în conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și art. 88 Cod penal, pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 2 000 (două mii) unități convenționale.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Stîngu Samir, urmărind scopul de a primi bani ce nu i se cuvin, susținând că are influență asupra persoanelor publice din cadrul Secției Calificare a Conducătorilor Auto, mun. Chișinău a Agenției Servicii Publice, responsabili de primirea probelor scrise și practice a examenului de calificare a conducătorilor auto și eliberarea ulterioară a permisului de conducere, urmărind scopul obținerii unui profit material, în luna decembrie 2017, aflîndu-se în XXX, a pretins de la cet. XXX bani în sumă de 800 de euro, iar ulterior în luna ianuarie-februarie 2018, a acceptat și primit de la ultimul suma de 450 euro, în scopul influențării angajaților din cadrul Secției Calificare a Conducătorilor Auto mun. Chișinău a Agenției Servicii Publice, pentru ca ulterior ultimul să susțină cu succes proba practică și teoretică a examenului de calificare a conducătorilor auto și să obțină dreptul de a conduce transport auto la categoriile „B” și „C” și primirea permisului de conducere respectiv.

Tot el, la 13 iunie 2018, aflîndu-se în XXX, s-a întîlnit cu numitul XXX, iar în cadrul discuțiilor purtate a confirmat pretinderea, acceptarea și primirea banilor în sumă de totală de 450 euro și tot în cadrul întrevederilor i-a restituit actele cu privire la admiterea persoanei la susținerea examenului de probă practică și teoretică a examenului de calificare a conducătorilor auto și să obțină dreptul de a conduce transport auto la categoriile „B” și „C”, susținând în continuare în fața acestuia că a întreprins măsurile respective cu privire la pretinsa exercitare a influenței promise, care din motive independente de voința sa, aceasta nu și-a produs efectul.

Fapte, care au fost încadrate în baza art. 326 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: „*traficul de influență, adică pretinderea, acceptarea și primirea, personal, de bani, pentru sine și pentru o altă persoană, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite*”.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, procurorul a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, în partea ce ține de încasarea cheltuielilor judiciare în cuantumul de 1 026 lei și a confiscării speciale de la inculpat, cu respectarea prevederilor art.106 alin. (2) lit. b) Cod penal, a contravalorii sumei de 450 euro din contul inculpatului Stîngu Samir în contul statului, ca fiind bunuri rezultate din infracțiune, în rest sentința să fie menținută fără modificări.

În motivarea apelului s-a invocat că, instanța de fond în partea descriptivă a sentinței eronat a respins solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpat în calitate de cheltuieli judiciare a sumei de 1 300 lei, cu toate acestea, în partea dispozitivă a sentinței instanța de fond nu s-a expus cu referire la admiterea sau respingerea încasării cheltuielilor judiciare, astfel, instanța de fond a ignorat prevederile legislației procesual penale.

Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui care a comis-o, ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Potrivit prevederilor art. 388 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de fond la pronunțarea sentinței urma să se expună asupra confiscării speciale de la inculpat, cu respectarea prevederilor art. 106 alin. (2) lit. b) Cod penal, a contravalorii sumei de 450 euro din contul inculpatului Stîngu Samir în contul statului, ca fiind bunuri rezultate din infracțiune, astfel, instanța de fond urma să ia măsuri pentru a asigura confiscarea acestora dacă asemenea măsuri nu au fost luate anterior.

Astfel, se ajunge la concluzia că, instanța de judecată având obligația de a decide asupra confiscării speciale de la inculpat, cu respectarea prevederilor art. 106 alin.(2) lit. b) Cod penal, a contravalorii sumei de 450 euro din contul inculpatului Stîngu Samir în contul statului, ca fiind bunuri rezultate din infracțiune și a încasării cheltuielilor judiciare solicitate spre încasare, suma cărora a fost indicată în informația anexată la rechizitoriul cauzei penale, instanța urma să motiveze soluția, din care motive cele descrise constituite temei de casare a sentinței.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 octombrie 2018, a fost respins, ca inadmisibil apelul declarat de către procuror, cu menținerea sentinței primei instanțe.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, legalitatea și temeinicia sentinței este contestată cu apel de către procuror în partea cheltuielilor de judecată și în partea confiscării speciale, solicitând în acest sens confiscarea de la Stîngu Samir în folosul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 1 026 lei și dispunerea confiscării speciale de la inculpat, a contravalorii sumei de 450 euro, rezultați din infracțiune.

Analizând sentința atacată prin prisma apelului declarat de către procuror, instanța de apel a constatat că, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 385

și 397 Cod de procedură penală, dar aceasta nu reprezintă un temei de depunere a apelului, așa cum la situația raportată aplicabilitate o au prevederile art. 249 alin. (1) Cod de procedură penală, ori erorile materiale evidente din cuprinsul unui act procedural se corectează de însuși organul de urmărire penală, de judecătorul de instrucție sau de instanța de judecată care a întocmit actul, la cererea celui interesat ori din oficiu.

Precum și prevederile art.250 Cod de procedură penală: „prevederile art.249 se aplică și în cazul în care organul de urmărire penală, judecătorul de instrucție sau instanța de judecată, ca urmare a unei omisiuni vădite, **nu s-a pronunțat** asupra sumelor pretinse de martori, experți, interpreți, traducători, apărători, asupra restituirii obiectelor, corpurilor delictive sau a ridicării măsurilor asigurătorii, **precum și a altor măsuri.**

La speța dată instanța de apel a stabilit că, la pronunțarea sentinței de condamnare a lui Stîngu Samir, instanța de fond nu s-a expus în dispozitivul sentinței de condamnare asupra cheltuielilor de judecată solicitate de acuzatorul de stat, alcătuite din salariul și a celorlalte cheltuieli care asigură buna funcționare a procuraturii, deși în partea descriptivă a sentinței instanța de fond și-a motivat soluția, privind respingerea cerințelor acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată suportate de stat compuse din salariul procurorului și a altor cheltuieli.

De rând cu aceasta instanța de apel a stabilit că, la judecarea cauzei penale nominalizate în instanța de fond acuzatorul de stat nu a solicitat confiscarea specială a contravalorii sumei de 450 euro din contul inculpatului în beneficiul statului, ca fiind bunuri rezultate din infracțiune, potrivit art. 106 alin. (2), lit. b) Cod penal.

Or, potrivit art. 250 Cod de procedură penală, prevede că prevederile art. 249 se aplică și în cazul în care organul de urmărire penală, judecătorul de instrucție sau instanța de judecată, ca urmare a unei omisiuni vădite, nu s-a pronunțat asupra sumelor pretinse de martori, experți, interpreți, traducători, apărători, asupra restituirii obiectelor, corpurilor delictive sau a ridicării măsurilor asigurătorii, *precum și a altor măsuri, adică nu s-a expus asupra confiscării speciale*, ce în opinia instanței de apel este de competența instanței, care a emis sentința contestată, adică Judecătoria Cahul și pentru a fi înlăturate omisiunile expuse în cererea de apel, acuzatorul de stat urma să se adreseze instanței care a emis sentința data.

5. Nefiind e acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu transmiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel. Recurentul invocă că, instanța de apel neîntemeiat a declarat inadmisibil apelul procurorului, ori, prima instanță urma să indice în dispozitivul hotărârii sale soluția privind cheltuielile judiciare și confiscarea specială, însă instanța de apel a menționat că, acuzarea poate să se adreseze primei instanțe, potrivit art. 249-250 Cod de procedură penală.

Astfel, neindicarea în dispozitiv, careva date importante și obligatorii conform art. 385 și 397 Cod de procedură penală, nu pot fi corectate prin prisma art. 249-250 Cod de procedură penală.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 106 Cod penal, confiscarea specială constă în trecerea forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin.(2), iar în cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora. Prin urmare, în cazul

dat, stabilind faptul că, XXX a dat banii lui Stîngu Samir în scopul influențării angajaților din cadrul Secției Calificare a Conducătorilor Auto mun. Chișinău a Agenției Servicii Publice, instanța de judecată urma să dispună confiscarea de la Stîngu Samir în folosul statului a banilor primiți de la XXX în sumă totală de 450 euro.

6. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că acesta urmează a fi admis, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată, din următoarele motive.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea parțială a hotărârii atacate și să dispună rejudecarea cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată, dacă constată că eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, doar în cazurile stipulate în articolul dat.

Din conținutul recursului declarat, se conchide că recurentul invocă drept temei de casare pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând cauza penală prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel examinând apelul declarat de partea acuzării, a ajuns la concluzia ca instanța de fond la emiterea sentinței nu a ținut cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14) și art. 397 alin. (2), (5) Cod procedură penala, care prevăd că, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile de judecată, iar dispozitivul sentinței de condamnare pe lângă chestiunile enumerate la art. 395 și art. 396, în cazurile necesare, trebuie sa mai cuprindă hotărârea cu privire la confiscarea speciala și dispoziția referitoare la repartizarea cheltuielilor de judecată, însă a concluzionat că omisiunile expuse în cererea de apel nu reprezintă temei de depunere a apelului, ele pot fi înlăturate în conformitate cu prevederile art. 249, 250 Cod de procedură penală și sunt de competența primei instanțe, iar pentru a fi înlăturate, acuzatorul de stat urma să se adreseze instanței care a emis sentința data.

Instanța de recurs menționează că, potrivit art. 397 Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de condamnare, pe lângă chestiunile enumerate în art. 395 și 396, în cazurile necesare, trebuie să mai cuprindă și hotărârea cu privire la confiscarea specială și dispoziția referitoare la repartizarea cheltuielilor judiciare.

Astfel, neindicarea în dispozitiv, careva date importante și obligatorii conform art. 385 și 397 Cod de procedură penală, nu pot fi corectate prin prisma art. 249-250 Cod de procedură penală, care prevede procedura de corectare a erorilor materiale și înlăturarea unor omisiuni vădite.

Ori, în cazul când prima instanță nu a respectat prevederile art. 394 Cod de procedură penală, privind întocmirea sentinței, însă în fapt probele au fost cercetate, instanța de apel, casând sentința din acest motiv, va continua prin rejudecarea cauzei aprecierea tuturor împrejurărilor și, respectând normele procedurale (art. 393-397 Cod de procedură penală), va pronunța o nouă hotărâre conform ordinii stabilite pentru prima instanță.

De asemenea, dacă la judecarea apelului au fost depistate erori materiale evidente, dar care nu provoacă dubii (greșeli comise la scrierea numelui și prenumelui părților în proces, greșeli aritmetice ori care indică incorect tipul penitenciarului, precum și folosirea neadecvată a sinonimelor), examinarea se scoate de pe rol, iar dosarul din oficiu se restituie instanței care a adoptat hotărârea pentru înlăturarea erorilor în conformitate cu cerințele art. 248-250 Cod de procedură penală.

Având în vedere faptul că atât sentința cât și decizia instanței de apel sunt afectate de erori de drept care nu pot fi înlăturate în procedura recursului, Colegiul penal lărgit conchide că decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei, de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, să elucideze toate erorile admise în motivarea soluției adoptate și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Vitali Cebotari, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 octombrie 2018, în cauza penală, în privința lui *Stîngu Samir XXX* și dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Pronunțată integral la **23 aprilie 2019**.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Dumitru Mardari

Maria Ghervas